

רשומות

הצעות חוק

26 במרס 1973

1055

כ"ב באדר ב' תשל"ג

עמוד

240	חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 6), תשל"ג—1973 .
244	חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 3), תשל"ג—1973 .
247	חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון מס' 3), תשל"ג—1973 .
248	חוק רשות השידור (תיקון מס' 4), תשל"ג—1973 .
250	חוק רשות השידור (תיקון מס' 5), תשל"ג—1973 .

חוק נכי המלחמה בנאצים (תיקון מס' 6), תשל"ג-1973

1. בסעיף 1 לחוק נכי המלחמה בנאצים, תשי"ד-1954: (להלן – החוק העיקרי) –
- (1) במקום הגדרת "נצרך" יבוא:
"נצרך" – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו;"
  - (2) הגדרת "אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" – בטלה;
  - (3) בהגדרת "השכר הקובע", במקום "60%" יבוא "75%", ובמקום "55%" יבוא "68%";
  - (4) אחרי הגדרת "השכר הקובע" יבוא:
"הכנסה נוספת" של נכה – הכנסתו של נכה מכל מקור שהוא חוץ מתגמולים לפי חוק זה;
"הדרגה הקובעת" – סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ט" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה."

דברי הסבר

תגמולים –
4. נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-10% ישולמו לו כל עוד הוא נכה כאמור תגמולים בשיעור של אחוז משכרו הקובע לכל אחוז שבדרגת נכותו.
בסעיף 1 לחוק העיקרי מוגדר "השכר הקובע" כך:
"השכר הקובע" לגבי נכה שיש לו בן משפחה שהוא ילד – 60% מסך כל המשכורת המשתלמת לעובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ח" של הדירוג האחד ושהרכב משפחתו הוא כמספר בני המשפחה של הנכה, ולגבי נכה שאין לו בן משפחה שהוא ילד – 55% מסך כל המשכורת כאמור.
מוצע להגדיל את השכר הקובע לגבי נכה שיש לו ילד ל-75% ממשכורת עובד המדינה בדרגה "ח", ולגבי נכה שאין לו ילד – ל-68% ממשכורת כאמור.
3. לענין סעיפים 2, 3 ו-4 לחוק המוצע קיים צורך להגדיר "הכנסה נוספת" של נכה כהכנסה מכל מקור אחר חוץ מתגמולים לפי חוק זה, ולהעתיק את הגדרת "הדרגה הקובעת" מסעיף 4ב (א) לסעיף 1 שבחוק העיקרי.

1. בסעיף 1 "נצרך", "אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" והכנסה מספקת למחיית אדם מוגדרים בסעיף 1 לחוק העיקרי כלהלן:
"נצרך" – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו ואין לו הכנסה מספקת למחייתו;
"אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו" – אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, וכן אדם שהוכר, לפי כללים שנקבעו בתקנות, כבלתי מסוגל להשתכר למחייתו;
"הכנסה מספקת למחיית אדם" – הכנסה שהוכרה לפי כללים שנקבעו בתקנות כמספקת למחייתו של אדם והתלויים בו;
מוצע שהמשמעות של "נצרך" מעתה תהיה המשמעות שנועדה עד עתה ל"אדם שאינו מסוגל להשתכר למחייתו". לענין זה קשורה הצעה בסעיף 3 המוצע, שיינתנו תגמולים מסויימים לנכה שדרגת נכותו 50% או יותר, אף אם יש לו הכנסה נוספת.
2. נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-10% זכאי לתגמולים לפי הוראות סעיף 4 לחוק הקיים, שזו לשונו:

1 ס"ח תשי"ד, עמ' 76; תשי"ז, עמ' 99; תשכ"א, עמ' 162; תשכ"ה, עמ' 299; תשכ"ט, עמ' 152; תשל"ב, עמ' 6.

2. בסעיף 24 לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף קטן (ב)(1) יבוא:

"(1) אין לו הכנסה נוספת";

(2) בסעיף קטן (ב)(2), במקום "כדי לקבל הכנסה או להגדילה עד למחצית שכרו הקובע" יבוא "כדי לקבל הכנסה נוספת או להגדילה";

(3) בסעיף קטן (ג), הגדרת "הדרגה הקובעת" - בטלה;

(4) אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) נכה שהיה נחשב כמחוסר פרנסה אילולא הכנסתו הנוספת, יחולו עליו הוראות אלה:

- (1) היתה הכנסתו הנוספת פחותה ממחצית שכרו הקובע, ישולם לו תגמול חוסר פרנסה לפי הוראות סעיף קטן (א);
- (2) עלתה הכנסתו הנוספת על מחצית שכרו הקובע, ישולם לו, במקום התגמולים האמורים בסעיף 4א, תגמול חוסר פרנסה בניכוי אותו חלק מהכנסתו הנוספת העולה על מחצית שכרו הקובע, ובלבד שלא יפחת התגמול מהתגמול האמור בסעיף 4א.

3. בסעיף 24 לחוק העיקרי -

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) נכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% ואין לו הכנסה נוספת, ישולמו לו במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4א או 4ב תגמולים בשיעור 123% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה

דברי הסבר

סעיף 2 זו לשון סעיף 24 לחוק העיקרי:
"תגמול למחוסר פרנסה

24. (א) נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-10% והוא מחוסר פרנסה, ישולם לו, כל עוד הוא מחוסר פרנסה, תגמול חוסר פרנסה בשיעור המפורט בסעיף קטן (א) במקום התשלום האמור בסעיף 4א.

(ב) "נכה מחוסר פרנסה" - נכה שנתמלאו בו שני אלה:

- (1) אין לו הכנסה מכל מקור שהוא חוץ מתגמולים לפי חוק זה, או שהכנסתו אחרי ניכוי תגמולים אלה פחותה ממחצית שכרו הקובע;
- (2) הוכיח לרשות המוסמכת, לפי כללים שייקבעו בתקנות, כי עשה כל אשר ביכולתו כדי לקבל הכנסה או להגדילה עד למחצית שכרו הקובע.

(ג) "תגמול חוסר פרנסה" -

- (1) לנכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18%-40% מהדרגה הקובעת;
- (2) לנכה שדרגת נכותו מ-19% עד 39%-60% מהדרגה הקובעת;

(3) לנכה שדרגת נכותו מ-40% עד 100%-80% מהדרגה הקובעת.

"הדרגה הקובעת" - סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ט" של הדריוג האחיד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה.

מוצע לתת סעד שולי גם לנכה אשר הכנסתו עולה על מחצית שכרו הקובע, אלא שמתגמול חוסר פרנסה שישור לם לו ינוכה אותו סכום העולה על מחצית שכרו הקובע. יחד עם זאת יובטח שבכל מקרה יהיה נכה כונה זכאי לתגמול בסכום שאינו נמוך מהתגמולים הרגילים המשולמים לכלל הנכים.

סעיף 3 זכאותו של נכה נצרך לתגמולים מיוחדים נקבעה בסעיף 24 לחוק הקיים, שוו לשונו:

"תגמולים מיוחדים

24. (א) נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% והוא נצרך, ישולמו לו במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4א או 4ב תגמולים בשיעור סך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לגבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא

שדרגת משכורתו היא "ו" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה";

(2) סעיף קטן (ב) יסומן "ג" ולפניו יבוא:

"(ב) נכה נצרך שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% ויש לו הכנסה נוספת, ישולמו לו תגמולים לפי סעיף קטן (א) בניכוי הכנסתו הנוספת, ובלבד שלא יפחת התגמול מהתגמול האמור בסעיף 4א."

4. סעיף 74 לחוק העיקרי יסומן "14", ולפניו יבוא:

תוספת סעיפים
74 עד 74

74. (א) נכה נצרך שדרגת נכותו פחותה מ-50% אך אינה פחותה מ-10% (להלן – נכה זקק) ואין לו הכנסה נוספת, או שהכנסתו הנוספת פחותה ממהצית שכרו הקובע, ישולמו לו, במקום התגמולים האמורים בסעיפים 4א או 4ב, תגמולים בשיעורים אלה:

- (1) לנכה שדרגת נכותו מ-10% עד 18% – 40% מהדרגה הקובעת;
- (2) לנכה שדרגת נכותו מ-19% עד 39% – 60% מהדרגה הקובעת;
- (3) לנכה שדרגת נכותו מ-40% עד 49% – 80% מהדרגה הקובעת.

דברי הסבר

אם יש לו הכנסה עד לשיעור כזה, הוא זכאי למלוא התגמולים המיוחדים כנצרך, היינו תגמולים בשיעור משכורתו חו של עובד המדינה בדרגה "ט".

מוצע לכן להבטיח שכל נכה שאינו מסוגל להשתכר למחזיתו מחמת גילו, מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי, יהיה זכאי לתגמולים מיוחדים אשר יחד עם הכנסתו הנוספת יגיעו ל-123% ממשכורתו של עובד המדינה בדרגה "ט".

יחד עם זאת יובטח שבכל מקרה יהיה נכה כזה זכאי לתגמול בסכום שאינו נמוך מהתגמולים הרגילים מהמש"תלמים לכלל הנכים.

"ט" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה.

(ב) בעל דרגת נכות מיוחדת, שנקבעה לפי כללים שפורטו בחקנות, ישולמו לו, נוסף לתגמוליו, כל עוד הוא בעל דרגת נכות כזו –

(1) אם אינו נצרך – תוספת של 15% לתגמוליו ותגמולים מיוחדים בשיעור שייקבע לפי אותם כללים;

(2) אם הוא נצרך – תגמולים מיוחדים כאמור בפסקה (1).

התיקונים המוצעים בשיעור תגמוליו של נכה נצרך הם אלה:

1. שיעור התגמולים המשתלם לנכה שאין לו הכנסה נוספת יוגדל ל-123% מסך כל המשכורת הנהוגה אותה שעה לנבי עובד המדינה שדרגת משכורתו היא "ט" של הדירוג האחד והרכב משפחתו הוא כהרכב משפחתו של הנכה;

2. היתה לנכה הכנסה ממקור כלשהו, ישולמו לו תגמולים בשיעור אשר יחד עם הכנסותיו יגיעו ל-123% ממשכורתו של עובד המדינה בדרגה "ט".

לפי החוק הקיים, נכה שיש לו הכנסה בשיעור של 60% ממשכורתו של עובד המדינה בדרגה "ח" אינו נחשב כנצרך, ואינו זכאי לתגמולים מיוחדים כנצרך, ואילו

א. החוק הקיים מעניק שלושה סוגי תגמולים סעיף 4 אלה:

1. תגמול רגיל, לפי סעיף 4 לחוק, לכלל הנכים שדרגת נכותם 10% ומעלה;
2. תגמול חוסר פרנסה, לפי סעיף 4 לחוק, לנכה מחוסר פרנסה שדרגת נכותו 10% ומעלה;
3. תגמול מיוחד לפי סעיף 4 לחוק, לנכה נצרך שדרגת נכותו 50% ומעלה.

ההבחנה העיקרית בין נכה מחוסר פרנסה לבין נכה נצרך נעוצה בכך שמחוסר הפרנסה מסוגל מבחינת מצבו להשתכר, אך אין ביכולתו להשיג הכנסה כדי מחייתו

(ב) עלתה הכנסתו הנוספת של נכה נזקק על מחצית שכרו הקובע, ישולם לו תגמול לפי סעיף קטן (א), בניכוי אותו חלק מהכנסתו הנוספת העולה על מחצית שכרו הקובע, ובלבד שלא יפחת התגמול מהתגמול האמור בסעיף 4א.

74. הזכאי בחודש פלוני לקצבת זקנה לפי חוק הביטוח הלאומי [נוסח משולב], תשכ"ח-1968, ינוכה מהתגמול המשתלם לאותו חודש לפי סעיפים 4ב או 4ד סכום השווה לקצבת הזקנה, ובלבד שלא יפחת התגמול מהתגמול האמור בסעיף 4א.

תגמול חוסר פרנסה, תגמול לנזקק וביטוח לאומי

74. שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות כי לענין הזכאות של נכה לתגמול ולענין ניכוי הכנסה נוספת מתגמול לפי חוק זה החושב הכנסתו של הנכה לפי תקופת מסויימת לפני המועד של תשלום התגמול.

דרכי החישוב של הכנסה נוספת

5. (א) תחילתה של פסקה (3) לסעיף 1 היא ביום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972). תחילה
- (ב) תחילתו של סעיף 3 היא ביום י"א באלול תשל"א (1 בספטמבר 1971), אולם אין בכך בלבד כדי לחייב אדם להחזיר לאוצר המדינה כל סכום שקיבל לפני פרסום חוק זה ברשומות.

דברי הסבר

ב. הוספת סעיף 4 לחוק הקיים באה למוע תשלום גמלאות כפל לנכה מחוסר פרנסה או לנכה נזקק, הזכאים לתגמולים מיוחדים לפי החוק, אם הם זכאים באותה תקופה גם לקצבת זקנה מאת הביטוח הלאומי. מוצע כי מסכום התגמול כמחוסר פרנסה או כנזקק ינוכה סכום השווה לקצבת הזקנה. גם לענין זה ייבטח שבכל מקרה יהיה נכה כזה זכאי לתגמול בסכום שאינו נמוך מהתגמולים הרגילים המשתלמים לכלל הנכים.

ג. התגמול על פי החוק לסוגיו משתלם לנכים מדי חודש. התגמולים בשיעורים מיוחדים המשתלמים לנכים מחוסרי פרנסה, נצרכים או נזקקים, נקבעים בהתחשב בהתחשב עם הכנסתם של נכים אלה באותו חודש, לכן קיימת האפשרות לקבוע את סכום התגמול המגיע לנכה בעד חודש מסויים רק בתום אותו חודש.

מוצע לכן לתת סמכות לשר האוצר לקבוע בתקנות כי חישוב סכום התגמולים המגיע לנכים, המבוסס על הכנסתו של הנכה, ייעשה לפי הכנסתו לא בחודש שבו משתלם התגמול אלא בתקופה מסויימת בעבר.

בגלל חוסר עבודה וכדומה; לעומת זאת הנצרך אינו מסוגל להשתכר, מחמת גילו, מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי.

זכאותו של נכה לתגמול חוסר פרנסה מותנית בכך שיוכיח לרשות המוסמכת כי עשה כל שביכולתו כדי לקבל הכנסה. הוכחה כזאת נעשית כאשר הנכה פונה ללשכה האזורית של שירותי השיקום במשרד הבטחון בדרישה לספק לו עבודה, והלשכה האמורה מאשרת שהנכה לא סודר בעבודה. מאחר שלתגמול מיוחד זכאי נכה נצרך בעל דרגת נכות של 50% ומעלה בלבד, הרי נכה בדרגת נכות נמוכה יותר, שאינו מסוגל להשתכר למחייתו מחמת גילו או מחלתו או ליקויו הגופני או השכלי נאלץ להגיש תביעה לתגמול חוסר פרנסה, אך לשם כך עליו להוכיח כי פנה ללשכה האזורית לשירותי השיקום, וזו לא יכלה לספק לו עבודה. הפניית נכה כזה ללשכת השיקום, כשברור שהלשכה לא תטפל בהשגת עבודה בעדו, רק מכבידה הן על הנכה והן על לשכות השיקום.

מוצע לכן להוסיף את סעיף 4 לחוק הקיים ולהעניק לנכה נצרך (במובן החדש), שדרגת נכותו בין 10% ל-50%, תגמול מיוחד בשיעור התגמולים המיוחדים המשתלמים לנכה מחוסר פרנסה.

² ס"ח 530, תשכ"ח, עמ' 108.

חוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 3), תשל"ג-1973

1. בסעיף 1 לחוק נכי רדיפות הנאצים, תשי"ז-1957 (להלן - החוק העיקרי), בהגדרת "מענק", במקום "למעט תשלום לסילוק קצבאות שנצטברו בעבר" יבוא "לרבות תשלום לסילוק קצבאות שנצטברו בעבר".

2. בסעיף 3א לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ב) יבוא:

(ג) הישוב התגמולים לפי סעיף קטן (א) ייעשה לגבי התקופה מהיום שבו היה הנכה זכאי לראשונה לתגמולים לפי חוק זה, והנכה חייב להחזיר לאוצר המדינה כל סכום תגמולים ששולם לו מעל המגיע לו לפי סעיפים קטנים (א) ו-(ב).

(ד) חובות הנכה לפי סעיף זה ניתנים לקיזוז עם תגמולים שאוצר המדינה חייב לנכה.

דברי הסבר

סעיף 2 | סעיפים 3א עד 3ג לחוק העיקרי, שהוספו | בחוק נכי רדיפות הנאצים (תיקון מס' 2), תשכ"ט-1969, קובעים לאמור:

"תגמול וקצבה ממקור אחר
3א. נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק זה ולקצבת נכות מכל מקור אחר, ינוכה מתגמוליו לפי חוק זה סכום השווה לקצבה המשתלמת בעד אותו חודש מן המקור האחר; לא השתלמה הקצבה על בסיס של חודש, ינוכה מן התגמול החדשי חלק יחסי לפי שיעורי הזמן, ואם עלה סכום הקצבה על התגמול, לא ישולם כל תגמול.

(ב) הניכויים כאמור לא יתחילו אלא לאחר שסך כל הקצבאות שהנכה נעשה זכאי להן הגיעו כדי כיסוי ההוצאות שהוציא כדין להשגת הקצבה.

תגמול ומענק ממקור אחר
3ב. נכה הזכאי לתגמולים לפי חוק זה, ואחרי עלותו ארצה היה זכאי בגלל נכותו למענק מכל מקור אחר, יהולו עליו הוראות אלה:

(1) הנכה חייב לשלם לאוצר המדינה סכום השווה ל-75% מהמענק או סכום השווה לסך כל התגמולים שהנכה זכאי להם עד היום שבו אושרה נכותו למענק (להלן - יום האישור), בין שתגמולים אלה כבר שולמו ובין שטרם שולמו (להלן - התגמולים שהצטברו) - הכל לפי הסכום הקטן יותר;

(2) עלו 75% מהמענק על התגמולים שהצטברו, חייב הנכה בתשלום כאמור בפסקה (1) ובנוסף לכך יופסק מיום האישור ואילך תשלום התגמולים לזכותו ולא יחודש אלא לאחר שסך

המונה "קצבה" מוגדר כ"כל תשלום תקופתי", ואילו המונה "מענק" מוגדר כ"כל תשלום חד-פעמי, למעט תשלום לסילוק קצבאות שנצטברו בעבר, ובניכוי סכום ההוצאות שהוציא הנכה כדין להשגת המענק".

העיקרון הטמון בסעיפים 3א עד 3ג לחוק הוא שנוכה הזכאי לתגמולים על פי החוק והוא זכאי בגלל נכותו גם לקצבה או למענק ממקור אחר, ימשיך להיות זכאי לתגמולים, אלא שמתגמוליו ינוכה סכום שהוא זכאי לו כאמור מאותו מקור אחר.

לענין זה נקבעו הוראות מפורטות בסעיף 3א לחוק, לגבי האפשרות של תשלום תגמול וקצבה ממקור אחר, לפיהן ישולם לנכה התגמול החדשי בניכוי סכום הקצבה המשתלמת לו בעד אותו חודש, ובסעיף 3ב לחוק לגבי האפשרות של תשלום תגמול ומענק ממקור אחר, לפיהן חייב הנכה לשלם לאוצר סכום השווה ל-75% מהמענק או סכום השווה לסך כל התגמולים שקיבל, הכל לפי הסכום הקטן יותר.

הנסיון מאז תיקון החוק בשנת תשכ"ט מוכיח, כי לעיתים קרובות משלמים שלטונות הפיצויים בגרמניה, לצורך חיסול תביעות לקצבה בעד תקופה שחלפה, סכום חד-פעמי המבוסס על פשרה. לפי ההגדרות דלעיל מהווה סכום כזה "קצבה", אבל אין כל אפשרות לעשות את החישוב לפי הוראות סעיף 3א לחוק, היות שהתקופה שבעדה משתלם הסכום האמור בפשרה אינה מוגדרת, ובהסכם פשרה כאמור גם לא נקבע מה הסכום המשתלם בעד כל חודש וחודש.

מוצע לכן לקבוע כי כל תשלום חד-פעמי ייחשב כמענק והחישוב ייעשה לפי סעיף 3ב לחוק.

1 ס"ה תשי"ז, עמ' 103; תש"ך, עמ' 88; תשכ"ט, עמ' 90.

3. אחרי סעיף 3 לחוק העיקרי יבוא:

הוספת סעיף 3

"שמירת זכויות וחובות

3. על אף האמור בחוק זה לא תישלל זכותו של אדם לתגמולים ולטור בות הנאה אחרות לפי חוק זה מטעם זה בלבד שהוא קיבל או שהיה זכאי לקבל בגלל נכותו תגמול, קצבה או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדרלית של גרמניה מחמת שבזמן מן הזמנים היה משתייך לחוג השפה והתרבות הגרמנית; סעיפים 3א עד 3ג ויתר הוראות חוק זה בדבר זכויותיו וחובותיו של נכה יחולו על אדם כאמור בשינויים המחוייבים לפי הענין."

דברי הסבר

להחזיר את סכום העודף ששולם לו, וחובותיו ניתנים לקיוון עם התגמולים שאוצר המדינה חייב לו.

סעיף 3 לחוק העיקרי, בנוסחו המקורי, קבע כי נכה רדיפות הנאצים זכאי לתגמולים אם נתקיימו בו שלושה אלה:

1) עלה לישראל לפני יום כ"ב בתשרי תשי"ד (1 באוקטובר 1953) וביום כ"ט באדר ב' תשי"ז (1 באפריל 1957) היה ולאחר מכן נשאר אורח ותושב ישראלי;

2) דרגת נכותו אינה פחותה מ-25%;

3) לא קיבל ואינו זכאי לקבל תגמול, קיצבה או פיצוי אחר בגלל נכותו מכל מקור אחר."

בחק המחקן בשנת תשכ"ט-1969 בוטלה פסקה (3) והוספו סעיפים 3א עד 3ג המובאים לעיל, שלפיהם יכול אדם להיות זכאי לתגמולים לפי החוק ולקצבה או למענק ממקור אחר, ובלבד שינוכו מהתגמולים המגיעים לפי החוק סכומי הקצבה או המענק המגיעים מהמקור האחר.

הצורך בתיקון האמור לחוק התעורר לאור האפשרות שניתנה למספר רב של גרדפי הנאצים שהשתייכו לחוג השפה והתרבות הגרמנית, להגיש לגרמניה תביעות לפי צוים בגלל נכותם. הכוונה היתה לאפשר לגרדפים כאלה להגיש תביעותיהם לפיצויים בגלל נכות-גורמנית, תוך הבטחה כי בכל מקרה לא יקבלו סכום נמוך מזה שהיה משתלם להם אילולא הגישו תביעותיהם לפיצויים כאמור.

מתברר, כי גם לאחר התיקון האמור בחוק קיים קושי משפטי לאפשר קבלת תגמולים לפי החוק וגם קצבה או מענק ממקור אחר, כשהמקור האחר הוא הרפובליקה הפדרלית של גרמניה, היות וגם הסעיפים המתוקנים שבחוק חלים רק על "נכה" לפי ההגדרה שבסעיף 1 לחוק, שזו לשונה:

"נכה" - אדם שלקה בנכות מחמת מחלה, החמרת מחלה או חבלה, ואשר אילולא הנאמר בהסכם בין מדינת ישראל לבין הרפובליקה הפדרלית של גרמניה מיום כ' באלול תשי"ב (10 בספטמבר 1952) ובמכתב מס' וא שבו, היה זכאי בגלל נכותו לתגמול, קצבה

כל התגמולים, שהיו משתלמים לזכותו אלמלא הופסק התשלום, יגיע לסכום השווה להפרש בין התגמולים שהצטברו לבין 75% מהמענק; (3) חובות הנכה לפי סעיף זה ניתנים לקיוון עם תגמולים שאוצר המדינה חייב לנכה; (4) נכה אינו חייב בתשלום לאוצר המדינה לפי סעיף זה כל עוד לא הועמד המענק לרשותו בפועל; (5) האמור בסעיף זה אינו גורע מהוראת סעיף 3א.

חישוב ההוצאות להשגת קצבה או מענק 3ג. שר האוצר, באישור ועדת הכספים של הכנסת, רשאי לקבוע בתקנות את סוגי ההוצאות שרואים אותן כהוצאות בהשגת קצבה או מענק ואת שיעוריהן המקסימליים.

חישוב שער מטבע זר

3ד. לענין הסעיפים 3א ו-3ב ייעשה החישוב של סכומים במטבע זר לפי שערם במטבע ישראל במועד שסכומים אלה הועמדו בפועל לרשות הנכה, ובהוצאות - לפי השער במועד ששולמו.

חובות מתן הודעה

3ה. נכה שנפסקו לזכותו תגמולים לפי חוק זה או שהגיש בקשה עליהם, והוא זכאי לקצבה או למענק בגלל נכותו מכל מקור אחר, יחולו עליו הוראות אלה:

(1) הגיש תביעה לקצבה או למענק כאמור, חייב הוא להודיע על כך לרשות המוסמכת בכתב תוך שלושה חדשים מיום הגשת התביעה; (2) נפסקו קצבה או מענק כאמור לזכותו, או נקבע שיעורם בדרך הסכם, חייב הוא להודיע על כך לרשות המוסמכת בכתב תוך שלושה חדשים מהמועד שבו הודעו לו הפסק או ההסכם."

מוצע להבהיר כי ההתחשבות עם הנכה לפי סעיף 3א לחוק תיעשה לגבי כל התקופה שבעדה הוא זכאי לתגמולים לפי החוק, ואם שולמו לנכה תגמולים לפני שאושרה תביעתו לקצבה ממקור אחר, בסכום העולה על המגיע לו לפי הוראות סעיף 3א לחוק, יהיה חייב

4. תיקון סעיף 4 בסעיף 4 (א) לחוק העיקרי, בפסקה (1), במקום "65 אגורות" יבוא "80 אגורות".

5. תיקון סעיף 4 בסעיף 4 לחוק העיקרי, אחרי סעיף קטן (ג) יבוא:

"(ד) שר האוצר רשאי לקבוע בתקנות כי לענין זכאותו של נכה לתגמול נוסף לפי סעיף זה ולענין הניכוי לפי סעיף קטן (ב), תובא בחשבון הכנסתו של הנכה בתקופה מסויימת לפני המועד של תשלום התגמול."

6. תיקון סעיף 10 בסעיף 10 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), בסופו יבוא: "ובלבד שאם נקבעה לנכה דרגת נכות גבוהה יותר, ישולם התגמול לפי קביעה זאת החל מהמועד שבו נדרשה הקביעה החדשה של הדרגה".

דברי הסבר

סדר ב'	סדר א'
60%	50% עד 59%
70%	60% עד 69%
80%	70% עד 79%
90%	80% עד 89%
100%	90% עד 100%

(ב) עלתה ההכנסה של הנכה כאמור בסעיף קטן (א) על התגמול העיקרי המשתלם לנכה שדרגת נכותו 50%, ישולם לו התגמול הנוסף לפי סעיף זה בניכוי הסכום שבו עלתה ההכנסה על אותו מקסימום.

(ג) היה לנכה בן זוג שאינו חי בנפרד ממנו, רואים לענין סעיף זה גם את מחצית הכנסתו של בן הזוג כהכנסת הנכה.

לפי הוראות סעיף זה, נעשה חישוב התגמול הנוסף המגיע בעד חודש פלוני לנכה נצרך, בהתחשב עם הכנסתו באותו חודש, ואין כל אפשרות לקבוע את הסכום המדוייק שמגיע לנכה כתגמול נוסף, אלא אחרי החודש שבעדיו הוא משתלם.

מוצע לתת סמכות לשר האוצר לקבוע בתקנות כי לצורך חישוב סכום התגמול הנוסף המגיע לנכה נצרך, תשמש לא הכנסתו בחודש שבו משתלם התגמול הנוסף אלא הכנסתו בתקופה מסויימת בעבר.

סעיף 6 סעיף 10 לחוק העיקרי קובע לאמור:

"קביעת דרגת נכות שנית

10. (א) הרשות המוסמכת וכן הנכה רשאים לדרוש, עם תום כל שלוש שנים מיום שנקבעה לאחרונה דרגת הנכות, לקבוע שנית את דרגת הנכות של נכה, וממועד הקביעה החדשה ישולם התגמול לאותו נכה לפי קביעה זאת.

(ב) על קביעת דרגת נכות כאמור בסעיף קטן (א) יחולו הוראות סעיפים 8 ו-9.

מאחר שתולף זמן ממועד הבקשה לקביעה מחודשת של דרגת הנכות ועד לקביעתה בועדה הרפואית, מוצע שאם ההליטה הועדה הרפואית להעלות את דרגת הנכות,

או פיצוי אחר מאת הרפובליקה הפדראלית של גרמניה.

לפי זה אין "נכה" אלא אדם אשר ההסכם האמור שלל את זכותו לקבל פיצויים מגרמניה בגלל נכותו, ולכן יכולים לחול סעיפים 3א עד 3ה רק לגבי מי שזכאי לקצבה או למענק ממקור אחר שאינו הרפובליקה הפדראלית של גרמניה.

מוצע לכן לקבוע במפורש כי זכאותו של אדם לתגמולים לפי החוק לא תישלל מטעם זו בלבד שהוא קיבל או זכאי לקבל תגמול, קצבה או פיצוי אחר, בגלל נכותו מאת הרפובליקה הפדראלית של גרמניה מטעמי שייכות לחוג השפה והתרבות הגרמנית.

סעיף 4 סעיף 4 (א) לחוק העיקרי מורה לאמור:

"תגמולים

4. (א) נכה הזכאי לתגמולים ישולם לו, כל ימי חייו, על ידי אוצר המדינה תגמול חדשי בסכום המורכב משנים אלה:

(1) 65 אגורות לכל אחוז נכות;

(2) תוספת היוקר המשתלמת בתקופה עליה

משתלם התגמול על שכר שסכומו כסכום המש"תלם לנכה על פי פסקה (1).

מוצע להעלות את תגמול היסוד לפי פסקה (1) מ-65 אגורות ל-80 אגורות.

סעיף 5 מלבד התגמולים לפי סעיף 4 לדוק, זכאי "נכה נצרך" לתגמול נוסף בשיעורים הקבור

עם בסעיף 4 לחוק העיקרי, שזה לשונו:

"תגמול נוסף

4א. (א) נכה שדרגת נכותו אינה פחותה מ-50% והוא נצרך, והכנסתו - לרבות תמיכה לקיומו שאינה זמנית בלבד אך פרט לתגמול לפי סעיף 4 (להלן - התגמול העיקרי) - אינה עולה על התגמול העיקרי המשתלם לנכה שדרגת נכותו 50%, ישולם לו, בנוסף לתגמול העיקרי שהוא זכאי לו, תגמול נוסף ששיעורו, בנכה בעל דרגת נכות כמפורט בטור א' - התגמול העיקרי המשתלם לנכה בעל דרגת הנכות המפורטת לצדו בטור ב':

7. בסעיף 14 לחוק העיקרי, בסעיף קטן (א), במקום "ששה חדשים" יבוא "שנתיים". הדין סעיף 14
8. (א) תחילתם של סעיפים 1 עד 3 היא ביום תחילתו של החוק העיקרי. תחילה
(ב) תחילתו של סעיף 4 היא ביום י"ז בניסן תשל"ב (1 באפריל 1972).
9. סעיף 7 יחול גם לגבי מי שביום פרסום חוק זה ברשומות נמצא בחוץ לארץ למעלה. הוראת מעבר
מששה חדשים, אולם לא ישולם מכוחו תגמול אלא בעד התקופה שלאחר יום הפרסום.

דברי הסבר

סעיף 8 (א) התיקונים המוצעים בסעיפים 1 עד 3 מבהירים את הוראות סעיפים 3א עד 3ג לחוק העיקרי, שהוספו בחוק המתקן בשנת תשכ"ט-1969 ושתקפם למפרע מיום תחילתו של החוק העיקרי. מוצע לכן לקבוע גם את תחילת תקפן של הוראות אלה למפרע מיום תחילתו של החוק העיקרי.

(ב) ההעלאה בשיעור התגמול, כמוצע בסעיף 4, באה גם לפצות על ההתייקרויות שחלו בעבר. מוצע לכן לתת תוקף להעלאה זו למפרע מתחילת שנת הכספים 1972/73.

ישולם לנכה התגמול המוגדל מיום שבו נדרשה הקביעה מחדש ולא מהיום שבו נקבעה דרגת הנכות המוגדלת למעשה.

סעיף 7 סעיף 14(א) לחוק העיקרי קובע כי "לא ישולם לנכה תגמול לגבי תקופה שבה הוא נמצא מחוץ לישראל שלא למטרת ריפוי, אם תקופה זו עולה על ששה חדשים".
הנסיין הוכיח כי התקופה של ששה חדשים קצרה מדי, ומוצע להגדילה לשנתיים.

חוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות (תיקון מס' 3), תשל"ג-1973

1. **בחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969, סעיף 14 יסומן "א"** תיקון סעיף 14
ואחריו יבוא:
- "(ב) ועדה מקומית לפי חוק התכנון והבניה, תשכ"ה-1965,² לא תתן היתר לפי סעיף 145 לחוק האמור לביצוע עבודות הנדסה בנאיות שסעיף קטן (א) חל עליהן אלא אם הוכח להנחת דעתה כי העבודה תבוצע על ידי קבלן רשום לענף העבודה המתאים."

דברי הסבר

היתר לביצוע עבודות הנדסה בנאיות, שהיקפן הכספי או מהותן המקצועית חורגים מהתחום שנקבע כאמור, יצטרך להניח את דעתה של הועדה המקומית, כתנאי למתן ההיתר, שקבלן רשום לענף העבודה המתאים יבצע את העבודה.

בתקנות לענין זה נקבע כי "לענין סעיף 14 לחוק, התיקף הכספי של עבודות הנדסה בנאיות, בכל אחד מענפי עבודות אלה, הוא 50,000 לירות ומעלה באתר בניה אחד" (קובץ התקנות 2609, תשל"ג, עמ' 2219).

סעיף 14 לחוק רישום קבלנים לעבודות הנדסה בנאיות, תשכ"ט-1969, מחייב כי רק קבלן רשום לענף המתאים יוכל לבצע "עבודות העולות על היקף שנקבע".
זה לשון הסעיף:

"14. לא יבוצעו עבודות הנדסה בנאיות שהיקפן הכספי או מהותן המקצועית חורגים מהתחום שנקבע בתקנות באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, אלא על ידי קבלן רשום לענפי עבודות אלה."
כדי ליתן יתר תוקף להוראת זאת מוצע כי המבקש

1 ס"ח תשכ"ט, עמ' 218; תשל"ב, עמ' 54; תשל"ג, עמ' 59.
2 ס"ח תשכ"ה, עמ' 307.

חוק רשות השידור (תיקון מס' 4), תשל"ג-1973

1. בסעיף 29 לחוק רשות השידור, תשכ"ה-1965: (להלן - החוק העיקרי), האמור בסעיף קטן (א) יסומן "(1)" ואחריו יבוא:

"(2) הועד המנהל רשאי להטיל, בדרך שתיקבע בתקנות, אגרה אחידה למקלט רדיו ומקלט טלוויזיה.

(3) אגרות שהוטלו לפי סעיף קטן זה רשאי הועד המנהל לקבוע שיעורים לתשלומן והוראות בדבר דרכי גבייתן, לרבות גביה מרוכזת וגביה על ידי בנקים, הכל בדרכים שייקבעו בתקנות.

(4) הועד המנהל רשאי לפטור בדרך שתיקבע בתקנות, סוגים מסויימים של מחזיקים במקלט רדיו או במקלט טלוויזיה מחובת הודעה לפי סעיף 29ב, ומתשלום אגרה שהוטלה לפי סעיף קטן זה, כולה או מקצתה."

2. אחרי סעיף 29 לחוק העיקרי יבוא:

29א. (א) סוחר שמכר או השכיר מקלט רדיו או מקלט טלוויזיה ישלח הודעה על כך לרשות השידור בדרך, במועד ולפי פרטים שייקבעו בתקנות; לא שלח הודעה כאמור, דינו - קנס 500 לירות.

(ב) לענין סעיף זה, "סוחר" - מי שעסקו או חלק מעסקו מסחר סיטוני או קמעוני במקלטי רדיו או במקלטי טלוויזיה.

הוספת סעיפים
29א ו-29ב

"חובת הודעה
של סוחר"

דברי הסבר

לפסקה (4) המוצעת: אין בחוק הסמכה מפורשת לפטור מתשלום אגרה. נכים מסויימים, תיירים המביאים מקלטים אתם לתקופה מוגבלת, ואחרים, ראויים לפטור, ומוצע לקבוע את הסמכות במפורש. בסעיף 3(ג) מוצעת הוראה להסיר כל ספק בדבר חזקתם של פטורים שניתנו בעבר מכוח תקנות.

סעיף 2 מוצע להטיל חובה על כל מי שמחזיק מקלט להודיע על כך לרשות השידור, בין שרכש אותו אחרי תחילת החוק המוצע ובין שרכש אותו לפני כן ולא שילם אגרה. נוסף לעונש הקבוע למי שמפר חובה זו יוכל בית המשפט להטיל עליו כפל אגרה בעד שנה אחת, ולא יהיה בכך כדי לבטל את קנס הפיגורים, העלול להגיע עד ששים אחוים מסכום האגרה.

יתר על כן, כדי להבטיח מידע מרוכז על החזקת מקלטים, מוצע לחייב גם את סוחר המקלטים להודיע לרשות השידור על כל מכירה והשכרה של מקלט.

סעיף 1 לפסקאות (2) ו-(3) המוצעות: לפי החוק הקיים מטיל הועד המנהל של רשות השידור, באישור ועדת הכספים של הכנסת ובדרך שנקבעה בתקנות, אגרה בעד החזקת מקלטי רדיו ומקלטי טלוויזיה. לשם ייעול הגביה מוצע כי אפשר יהיה לקבוע אגרה אחידה למי שמחזיק במקלט רדיו ובמקלט טלוויזיה כאחד. יחד עם זה מוצעת סמכות לאפשר תשלום אגרות בשיעורים, ולאפשר גבייתן על ידי "גביה מרוכזת", לרבות על ידי בנקים.

הוראות החוק הקיים השייכות לענין זה הן סעיפים 29א(א) ו-32א, וזו לשונם:

29. (א) הועד המנהל יטיל, בדרך שתיקבע בתקנות, אגרות בעד החזקת מקלטי רדיו ומקלטי טלוויזיה, ובתקנות כאמור ייקבע מועד תשלום האגרה; כל עוד לא הותקנו תקנות כאמור יראו את האגרה שהוטלה מכוח פקודת הטלגרף האלחוטי כאילו הוטלה מכוח סעיף זה. 32א. אגרות לפי סעיף 29א(א) והתקציב לפי סעיף 31 טעונים אישורה של ועדת הכספים של הכנסת."

1 ס"ה תשכ"ה, עמ' 106, עמ' 78; תשכ"ט, עמ' 20; תשל"א, עמ' 108.

29.ב. (א) מי שאינו סוחר, והגיעו להחזקתו מקלט רדיו או מקלט טלוויזיה הטעונים תשלום אגרה, ימסור הודעה על כך לרשות השידור, בדרך ולפי פרטים שייקבעו בתקנות, תוך חמישה עשר יום מהיום שהמקלט הגיע להחזקתו או תוך ששים יום מיום פרסומו של חוק רשות השידור (תיקון מס' 4), תשל"ג-1973, לפי המועד המאוחר.

(ב) העובר על הוראות סעיף קטן (א), דינו – קנס 500 לירות, ורשאי בית המשפט גם להטיל עליו כפל אגרה בשל השנה הראשונה שבה החזיק את המקלט ללא מתן הודעה או תשלום האגרה.

3. (א) מי שלפני יום פרסומו של חוק זה שילם אגרה בשל החזקת מקלט רדיו או מקלט טלוויזיה, פטור לגביו מחובת ההודעה לפי סעיף 29 לחוק העיקרי.

(ב) מי שהחזיק מקלט רדיו או מקלט טלוויזיה לפני יום פרסומו של חוק זה ומסר הודעה לפי סעיף 29 לחוק העיקרי, פטור מתשלום אגרות וקנסות פיגורים בשל החזקת המקלט עד היום האמור, זולת אם לפני כן כבר שילם אותם או ניתנה לו הודעה לשלמם.

(ג) פטור מתשלום אגרה שניתן עד ליום פרסומו של חוק זה, רואים אותו כניתן

כדין.

דברי הסבר

(ג) בתקנות רשות השידור (אגרת החזקת מקלט רדיו וטלוויזיה), תשל"ג-1970, מורה תקנה 5 על פטורים מאגרה. סמכות מפורשת להורות על פטור כאמור ניתנת בחוק המוצע, ומוצע להסיר כל ספק בתקפם של הפטורים האמורים.

סעיף 3 (א) מי ששילם בעבר אגרה בשל מקלטי רדיו או טלוויזיה, לא יהיה חייב למסור הודעה על המקלטים לפי סעיף 29 לחוק העיקרי.

(ב) מי שימסור הודעה לפי סעיף 29 תוך ששים יום מיום תחילת החוק המוצע – יהיה פטור מתשלום אגרה וקנס פיגורים בשל העבר, זולת אם כבר שילם אותם או ניתנה לו הודעה לשלם אותם.

חוק רשות השידור (תיקון מס' 5), תשל"ג-1973

תיקון סעיף 29 .1 בסעיף 29 לחוק רשות השידור, תשכ"ה-1965: -

(1) במקום סעיף קטן (א) יבוא:

"(א) הועד המנהל יטיל, בדרך שתיקבע בהקנות -

(1) אגרה בעד החזקת מקלט רדיו;

(2) אגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה, שתכלול תשלום בעד החזקת מקלט רדיו;

בתקנות כאמור ייקבע מועד תשלום האגרות, ובלבד שיותר לשלם את האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה בשני תשלומים חצי שנתיים שווים.":

(2) בסעיף קטן (ב), בסופו יבוא "לענין זה, "אגרה" - לרבות מהצית האגרה בעד החזקת מקלט טלוויזיה".

דברי הסבר

גבוה יהסית, מוצע לאפשר את תשלום האגרה בשני תשלומים.
סעיף הקנס על פגורים בתשלום מדבר על "אגרה" ולכן יש צורך לתקנו כדי שהקנס יחול גם על פיגור בחשד ליום חצי האגרה כמוצע.

בעלי מקלטי טלוויזיה הם רובם ככולם גם בעלי מקלטי רדיו או רדיו-טרנזיסטור. לכן מוצע לכלול באגרת הטלוויזיה גם את אגרת הרדיו, וזאת בלי לפגוע בבעלי מקלט רדיו בלבד.
היות וסכום האגרה הכוללת בעד רדיו וטלוויזיה הוא

חברי הכנסת ע. אמוראי, מ. ברעם,
י. בור, י. קרגמן

1 ס"ח תשכ"ח, עמ' 106; תשכ"ו, עמ' 78; תשכ"ט, עמ' 20; תשל"א, עמ' 108.